

[Schlüter.]

ligt til socialdemokratiets holdning og rolle her i folketinget. Jeg lyttede som altid med stor interesse til hr. Kjeld Olesens tale, men jeg gjorde det navnlig, fordi det gjorde et vist indtryk på mig, da jeg forleden fik et eksemplar af socialdemokratiets blad i hånden. Det er det, der har det lidt ambitiøse navn *Vor Politik*, og det har en smuk rød baggrundsfarve på sin forside. Der står nogle meget kraftige ord på forsiden. Der står nemlig:

„På intet tidspunkt siden sidste valg har socialdemokratiets mistillid til regeringen været større,“ — det skal jeg skænke partiet, så kommer det helt afgørende: „og det skal stå helt klart, at vi ønsker denne regering fjernet.“

Det har man selvfølgelig lov til at ville, men nu ved indledningen til folketingsåret spørger jeg: hvad betyder nu det? Hvad er det, socialdemokraterne vil de nærmeste måneder? Vil de være negative, vil de være destruktive, eller kan vi regne med, at de vil arbejde med på problemernes løsning? Det er jo vigtigt for folketinget, for det drejer sig om tingets største parti og største mandatgruppe. Bliver den socialdemokratiske tone den, at man bare vil arbejde for at få regeringen fjernet, eller kan vi regne med, at socialdemokratiet vil acceptere vilkårene, som de er efter sidste valg, og sin forpligtelse til som stort parti at arbejde for at få noget ordentligt og anstændigt ud af det hele? Jeg håber, at svaret bliver ja, og jeg håber også, at man vil dæmpe den tone lidt ned, som så stærkt prægede det sidste nummer af partiets blad.

Vi står over for kolossalt store problemer, og vi har vidst det længe. Vi har især fire meget svære forudsætninger for arbejdet. For det første energifordyrelsen, der jo betyder, at vi som samfund er blevet lidt fattigere — det er ingen katastrofe, lad os ikke overdrive, men alligevel lidt fattigere. Vi har i øvrigt også oplevet en forringelse i vort bytteforhold, en meget beklagelig ting. Statsministeren nævnte i åbningstalen et tal i størrelsesordenen 14 mia kr. Vi er nødt til at tale om det og gøre klart for alle, at det er en ting, som også for tiden gør os fattigere. Vi står over for et vældigt behov for en real-løns- eller indkomstpolitik. Og så en fjerde forudsætning: vi lever i en periode, hvor der

er almindelig utilfredshed med folkestyrets formåen. Her er noget, vi skal have rettet op; vi skal se at finde frem til at få dræbt den almindelige mistillid, der står om dansk offentligt liv. Det er bydende nødvendigt, fordi tingene ikke kan fungere ordentligt, medmindre vi får genskabt et naturligt tillidsforhold mellem folketinget og for så vidt alle andre offentlige, valgte forsamlinger på den ene side og befolkningen på den anden. Det kræver nok utraditionelle, nye arbejdsformer.

Når jeg skal bedømme statsministerens åbningstale, så vil jeg meget gerne give den kompliment, at jeg syntes, den var velskrevet, og den var også vel holdt. Den var præget af en god og alvorlig appel til alle i det danske samfund om at vise ansvarsfølelse. På den anden side stod der nok ikke så meget i talen om, hvordan regeringen konkret vil gribe problemerne an. Det skal jeg ikke beklage mig så meget over, hvis vi får et samarbejde om planlægningen mellem regeringen og folketingets partier, som giver folketingets partier en mulighed for at være med til at forme regeringens politik.

Også i år får vi mange nye lovforslag; der er tale om en vis begrænsning, men alligevel for mange, og derfor vil jeg gerne opfordre regeringen til at begrænse fremsættelsen af lovforslag til et virkeligt minimum, for jeg tror, vi har brug for en periode nu, hvor vi i folketinget koncentrerer os vældigt om at se på de gamle eksisterende love og studere deres konsekvenser. Det kunne vi passende gøre i de faste udvalg, vi nu arbejder med, således at vi får analyseret, om den lovgivning, vi har, virker, som vi har ønsket, eller om vi ikke på en lang række områder skal ændre i principperne for love, der kan være vedtaget for 10, 20 eller 30 år siden.

Der er nu et flertal for besparelser, men det er jo kun en begyndelse. Det er vi nødt til at sige til hinanden og også til befolkningen. Vi kender PP II-prognosens uhyggelige perspektiv, og vi kan ikke vise det fra os. Derfor må vi arbejde for en lang række principomlægninger i den gældende gamle lovgivning. Vi har arbejdet med disse ting i det konservative folkeparti de seneste måneder, og vi mener selv, at vi på en del områder er nået frem til et arbejdsresultat, som også andre partier kan få udbytte af, så vi når frem til et sundere fremtidssamfund end